

Cem AVŞAR

Tekirdağ Milletvekili

Güvenlik Ve İstihbarat Komisyonu Üyesi

25737

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim 14.03.2025

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre 2024 yılı itibarıyla ülkemiz 13 milyon civarında 15-24 yaş grubunda genç nüfusa sahiptir. Buna rağmen ülkemizde nüfus artış hızında yaşanan yavaşlama ve evlilik yaşının yükselmesiyle birlikte bu sayı giderek azalmanın yanında gençlerimiz birçok sorunla karşı karşıya kalmış ve toplumsal huzur ve güvene yönelik büyük risk oluşmuştur.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı 'Güvenlik Birimine Gelen veya Getirilen Çocuk İstatistikleri' verilerine göre güvenlik birimlerine gelen veya getirilen çocukların karıştığı olay sayısı 2023 yılında 537 bin 583 olmuştur.

Bu olaylarda çocukların 242 bin 875'i mağdur olarak, 178 bin 834'ü suça sürüklenme sebebiyle, 84 bin 751'i bilgisine başvurma amacıyla, 15 bin 716'sı kayıp olması sebebiyle, 11 bin 179'u kabahat işlediği iddiasıyla, 4 bin 228'i ise bu nedenlerin dışında kalan diğer nedenlerden dolayı güvenlik birimlerine geldi veya getirildi.

Suçta sürüklenme nedeni ile güvenlik birimine gelen veya getirilen çocukların %39,8'ine yaralama, %20,8'ine hırsızlık, %7,7'sine pasaport kanununa muhalefet, %4,9'una uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak veya satın almak, %4'üne ise tehdit suçları isnat edildi. Bu bağlamda; Daltonlar, Redkitler, Barış Boyun Grubu, Anucurlar, Camgözler, Gündoğmuşlar, Atız-Casperlar gibi çeşitli isimlerle irili ufaklı birçok suç grubu türemiş ve son yıllarda sık sık medyanın gündemine gelmiştir.

Yetkililer ve uzmanlara göre bu gruplar, birçok açıdan klasik suç örgütlerinden farklı özellikler göstermektedir. Söz konusu gruplar, yer altı suç örgütlerinden örgüt yapısı, hedef kitle ve suç işleme yöntemleri bakımından belirgin farklar göstermektedir. Bu tür yapılanmalar için "Yeni Nesil Suç Örgütü" veya "Z Kuşağı Mafya" tanımı yapılmaktadır. Bu tür grupların semt, semt; mahalle mahalle örgütlendiği, bunların önemli bir bölümünün İstanbul merkezli olduğu ve genelde şehrin gelir düzeyi düşük mahallelerinde ortaya çıktıkları görülmektedir.

Bu grupların sosyal medyada düzenli video paylaştıkları, bu sayede özellikle genç yaşta ve suça meyilli olan kitleyi örgütleyerek katılım sağladıkları belirtiliyor. Çeşitli platformlarda suç örgütlerine katılmayı cazip hale getiren içerikler üretiliyor ve gençler, bu yasa dışı grupların bir üyesi olmaya özendiriliyor. Sosyal medya mecralarında paylaştıkları içeriklerde güç, para ve

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

25737

Cem AVŞAR

Tekirdağ Milletvekili

Güvenlik Ve İstihbarat Komisyonu Üyesi

statü sembolleri ön plana çıkarılıyor. Suç faaliyetlerini normalleştiriliyor. Bu içerikler nedeniyle gençler, suç örgütlerine karşı bir sempati geliştirebiliyorlar.

Uzmanlar, dizilere de ayrıca dikkat çekerek “Bu tür yapımlar, suç dünyasını ‘kahramanlık’ ‘kurtarıcılık’ anlatılarıyla cazip gösteriyor. Bu dizilerdeki örgüt liderleri adalet dağıtan, güçlü, korkusuz karakterler olarak gösteriliyor. Ekonomik olarak zorluk çeken gençler, bu hikayelerdeki yaşam tarzını bir çıkış yolu olarak görebiliyor.” sözleriyle yorumluyor.

Suç örgütlerinin seçtiği gençlerin bilgisayar oyunları ile yetiştikleri ve internet tabanlı dizilerden de çok etkilendiği belirtiliyor. Bu grupların hem söylemlerindeki ‘jargon’ hem de kendilerince tabii oldukları racon’ denilen kriminal ilkeler, internet tabanlı dizilerin etkisini taşıyor. Haberleşmelerini, takibi güç olan Whatsapp, Face Time vb. programlar üzerinden yaptıkları öne sürülüyor.

Uyuşturucu ticaretinden uzun namlulu silah ticaretine kadar işlerden gelir elde eden bu grupların gelir kaynakları arasında kaçak bahsin de bulunduğu görülüyor.

Uzmanlar, gençlerin kimlik gelişim sürecinde dış etkiye açık hale geldiğini, bu dönemde prestijli bir grubun üyesi olmak çok çekici gelebildiğini ve bu durum da gençlerin organize suç örgütlerinin ağlarına düşmesinin kolaylaştığını söylüyor. Suç dünyasına giren bir çocuğun suça karıştıktan sonra sadece suçlularla arkadaşlık yapar hale geldiğini, bireysel suçluluğu ister istemez çeteleşmenin takip ettiğini ve bahsettiği kesimlerin yoksul, dezavantajlı kesimler olduğunu da vurguluyor. Eskiden yanlış bulunan mafyanın genç kuşaklar için, içinde yer almak istedikleri bir boyuta dönüştüğünü, ortada bir değerler erozyonu olduğunu, sadece paranın değer olarak kaldığı bir durum bulunduğunu söylüyor.

Ayrıca, Türkiye’de suça karışan çocukların ıslah sisteminde eksikler olduğu görüşündeler. Bu örgütler, uyuşturucu madde imal ve ticaretini önemli bir gelir kaynağı olarak kullanıyor. Grubunun uyuşturucu ticaretini yönlendiren kişinin, çevresine genellikle uyuşturucu bağımlısı yaşı küçük şahısları toplayarak uyuşturucu madde vermek karşılığında bu şahıslara uyuşturucu madde imal ve ticareti, kasten yaralama, gasp, tehdit gibi suçları işlettiği öne sürülüyor.

Madde bağımlılığı durumunun çocukları suç örgütlerinin eline ittiğini belirtiyor. Son dönemlerde metamfetamin kullanım artışına dikkat çekiliyor.

Bu kirli tezgahlarla sadece polisiye tedbirlerle mücadele etmenin mümkün olmayacağı gerçeğiyle; sosyal ve ekonomik birçok tedbirin alınması ve gerekli yasal düzenlemelerin yapılarak ivedilikle çözüm önerilerin uygulamaya alınması önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Söz konusu suç örgütleri tarafından çeşitli sosyal medya platformlarında bu örgütlere katılmayı cazip hale getiren içerikler üretildiği, düzenli video paylaşımları yapıldığı böylece suça meyilli olan kitleyi örgütleyerek katılım sağladıkları belirtilmektedir. Buna karşın Bakanlığınız tarafından gerekli denetimler ve takip çalışmaları yapılmakta mıdır? Bu hususta herhangi bir suça teşvik unsuru tespit edilmiş midir?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

25737

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili
Güvenlik Ve İstihbarat Komisyonu Üyesi

2. Uzmanlar, suç örgütlerinin seçtiği gençlerin bilgisayar oyunları ile yetiştikleri, bu grupların hem söylemlerindeki ‘jargon’ hem de kendilerince tabii oldukları ‘racon’ denilen kriminal ilkeler, internet tabanlı dizilerin etkisini taşıdığı belirtmektedir. Bu hususu kontrol ve denetim altına almak bakımından ne tür çalışmalar yapılmaktadır? Bu konuya ilişkin yeterli yasal düzenlemeler mevcut mudur?
3. “Yeni Nesil Suç Örgütü” veya “Z Kuşağı Mafya” tarifi ile tanımlanan suç örgütleri Whatsapp, Face Time vb. programlar üzerinden haberleştikleri, uyuşturucu madde ticareti ve yaygınlaşmasının çeşitli sosyal medya platformları üzerinden gerçekleştirdikleri ifade edilmektedir. Söz konusu iletişim kanalları ve sosyal medya mecralarına yönelik bir denetim mekanizması mevcut mudur? Bu hususta ilgili diğer paydaşlarla ne tür iş birlikleri yapılmaktadır?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA